

VEILIG, GEZOND EN VITAAAL WERKEN

BOS EN NATUUR 2022

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. Als de sector bos en natuur significant afwijkt van de rest van de sector agrarisch en groen geven we dit aan. Een toelichting op de gebruikte bronnen staat op de laatste pagina.

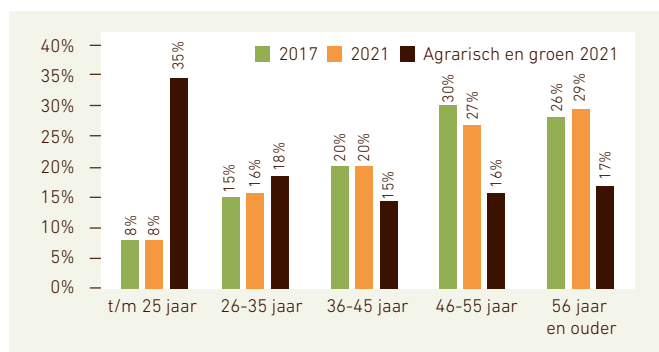
LEEFTIJD

De gemiddelde leeftijd is redelijk stabiel de afgelopen vijf jaar, maar hoger dan gemiddeld: **44,5 jaar** versus **34,6 jaar** in agrarisch en groen in **2021**

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de categorie **56 jaar en ouder** neemt toe in de sector bos en natuur

Bron: Colland Arbeidsmarkt werknemers ultimo jaar (2021 n=2.192)

VERZUIM

VERZUIMPERCENTAGE

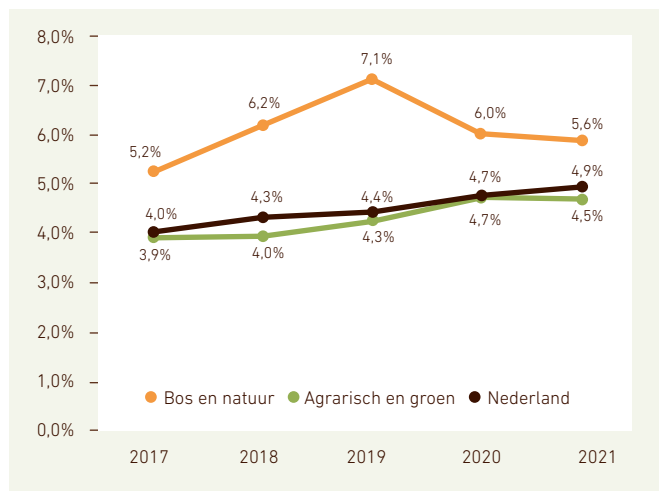

Het verzuimpercentage is **5,6%** in **2021**

Het verzuimpercentage ligt **boven** het gemiddelde in de sector en in Nederland

Er is sprake van een **daling** vanaf **2019**. Dit komt door een afname in de verzuimduur en verzuimfrequentie

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

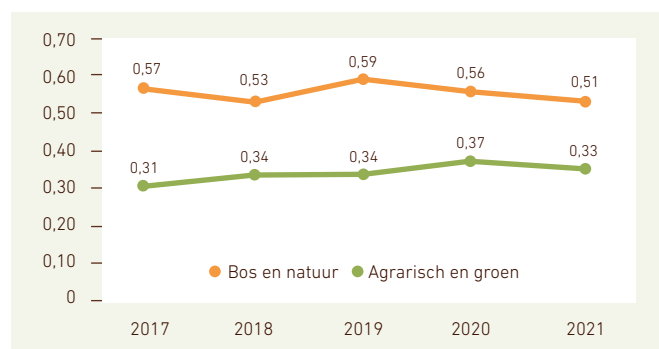
VERZUIMFREQUENTIE

De verzuimfrequentie is licht **gedaald** tussen **2020** en **2021**

De frequentie in de sector bos en natuur ligt **boven** het gemiddelde in de sector

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

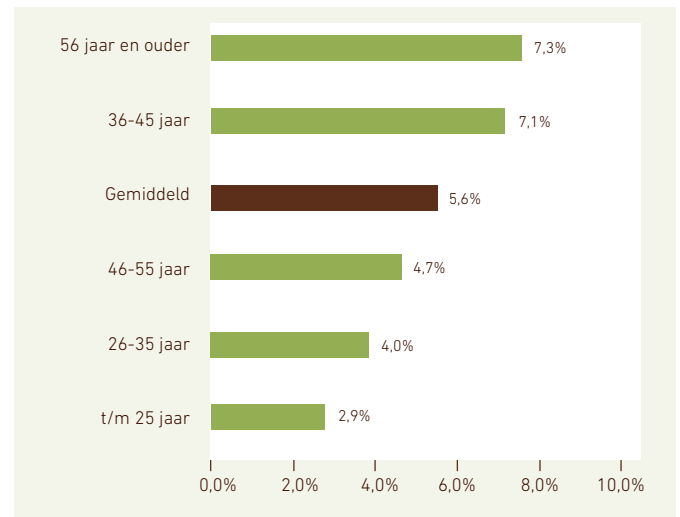
VERZUIMPERCENTAGE NAAR LEEFTIJD 2021

Ouderen hebben **hoger** verzuim dan jongeren. Opvallend is het hoge verzuim in groep 36-45 jaar

Ouderen verzuimen gemiddeld **langer**

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

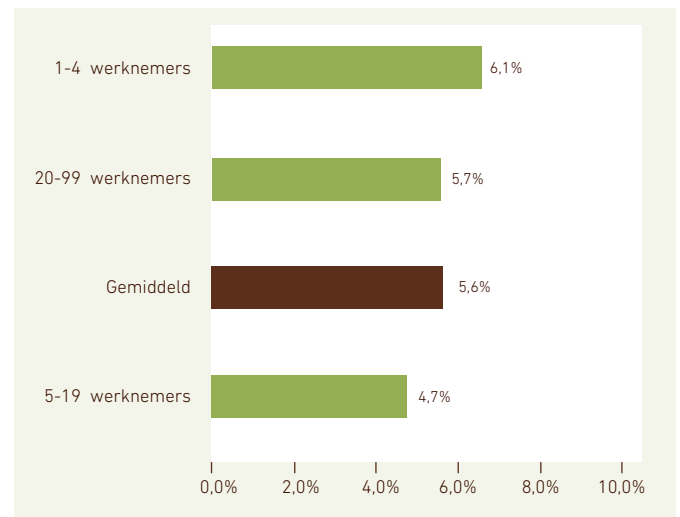
VERZUIMPERCENTAGE NAAR BEDRIJFSGROOTTE 2021

Binnen bedrijven met **1-4** werknemers is het verzuim het **hoogst**

In de gehele sector agrarisch groen is dit percentage juist het **hoogst** binnen de grootste bedrijven

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

VERZUIMPERCENTAGE 2021 NAAR DIAGNOSE

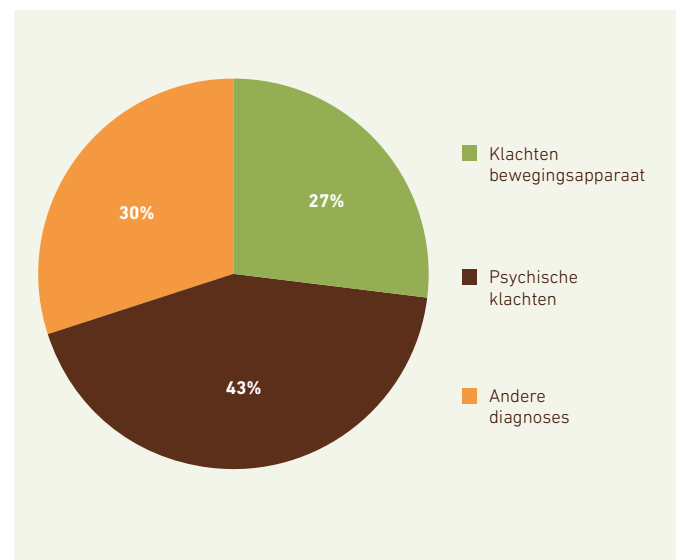

43% van het verzuimpercentage*, bestaat uit **psychische klachten**. Het verzuimpercentage is **1,5%**, het aandeel is hoger dan gemiddeld **22%**

Andere diagnoses omvat een mix van diagnoses

27% van het verzuimpercentage, bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**. Dit verzuimpercentage is redelijk **stabiel**, maar in **2021 lager** dan in voorgaande jaren, dit aandeel is lager dan gemiddeld **42%**

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

* Verzuimpercentage eerste verzuimjaar, exclusief geen diagnose

GEZOND EN VEILIG

17%

van de werknemers doet vooral lichamelijk werk, tot 35 jaar en praktisch opgeleiden vaker lichamelijk werk, lager dan gemiddeld **34%**

TOP 3 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel-heel veel

Repeterende bewegingen

43%

lager dan gemiddeld **55%**

Langdurig in dezelfde houding werken

51%

vooral mentaal werk hoger **62%**

Vaak buigen en draaien

30%

lager dan gemiddeld **45%**, vooral lichamelijke werk hoger **83%**

Bron: Vitaliteitsscan 2012-2020 (N=458)

WERKDRIK

% vaak-altijd

Te veel werk

41%

hoger dan gemiddeld **27%**

Tijdsdruk

31%

hoger dan gemiddeld **26%**

% soms-nooit

Invloed op planning

21%

lager dan gemiddeld **46%**

Invloed op onderbreken werk

23%

lager dan gemiddeld **41%**

Vooraf lichamelijk werk lager

Vooraf lichamelijk werk hoger

Bron: Vitaliteitsscan 2012-2020 (N=458)

VERMOEIDHEID

35%

van de deelnemers is aan het eind van de dag echt op, hoger dan gemiddeld **24%**, lichamelijk werk hoger **54%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=184)

TOP 5 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten

51%

afgelopen jaar, vooral lichamelijk werk hoger **59%**

Schouderklachten

30%

afgelopen jaar

Knieklachten

20%

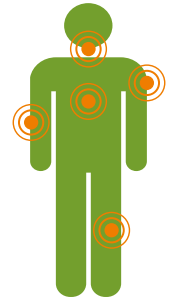
afgelopen jaar

Nekklachten

31%

afgelopen jaar

Bron: PMO 2012-2020 (n=395)

Arm

21%

afgelopen jaar, vooral lichamelijk werk hoger **27%**

EMOTIONELE BELASTING

% soms-altijd

Lastige klanten

78%

vooral lichamelijk werk lager **58%**

Confrontatie met zaken die persoonlijk raken

67%

hoger dan gemiddeld **57%**

Pesten of discriminatie

8%

vooral lichamelijk werk hoger **25%**

Bron: Vitaliteitsscan 2012-2020 (n=184)

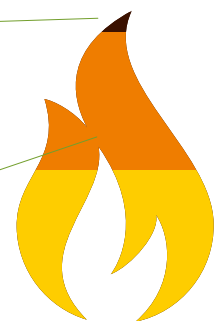
BURN-OUT KLACHTEN

4%

heeft een verhoogde kans om op termijn uit te vallen door een burn-out hoger dan gemiddeld **3%**

33%

heeft wel eens burn-out gerelateerde klachten hoger dan gemiddeld **23%**

Bij werknemers met vooral mentaal werk en ouderen is de kans op burn-out **hoger**

Bron: Vitaliteitsscan 2012-2020 (n=445)

OMGEVINGSFACTOREN...

Bron: PMO 2012-2020 (n=427)

% last van

Stof:
15%
lager dan
gemiddeld **31%**,
vooral lichamelijk
werk hoger **38%**

Temperatuur:
20%
lager dan
gemiddeld **28%**,
vooral lichamelijk
werk hoger **28%**

Lawaai:
23%
lager dan
gemiddeld **31%**,
vooral lichamelijk
werk hoger **53%**

EN GEZONDHEIDSKLACHTEN

23%
heeft minimaal 1 klacht aan de luchtwegen,
3% hiervan zegt dat klachten verergeren
tijdens werk. Lager dan gemiddeld **30%**

8%
heeft eczeem
aan de
handen

Bron: PMO 2012-2020 (n=427)

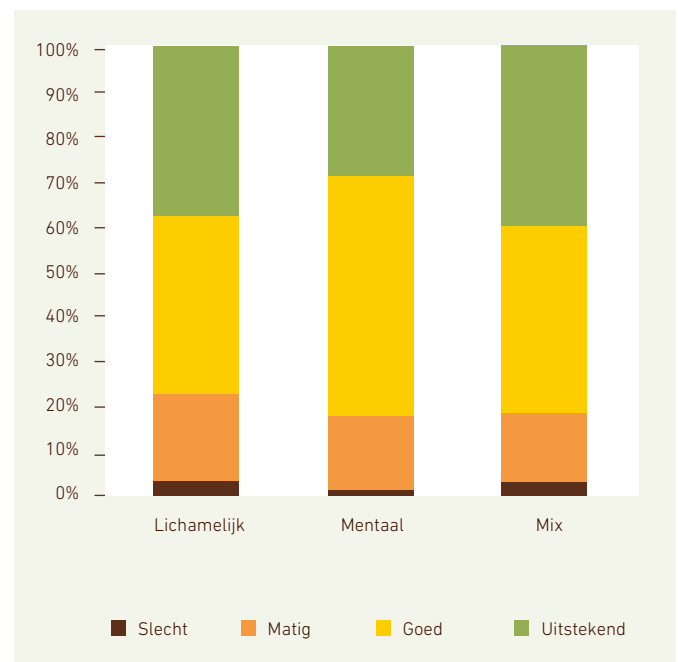
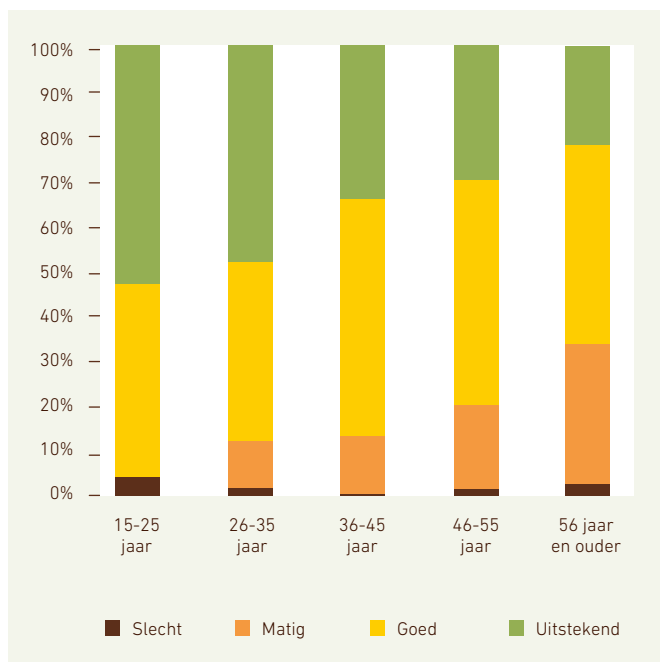
WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

Hoe ouder men is hoe **lager** het werkvermogen. Werknemers met vooral **mentaal werk** hebben een hoger werkvermogen.

Aspecten die met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting
- Een minder goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=458)

DODELIJKE ONGEVALLLEN

Over de afgelopen negen jaar waren er **3 dodelijke ongevallen** binnen bos en natuur: **2017, 2018** en in **2021**.

Bron: Registratie dodelijke ongevallen Stigas

OORZAKEN

1

Rijdende machines:
geplet door trekker

2

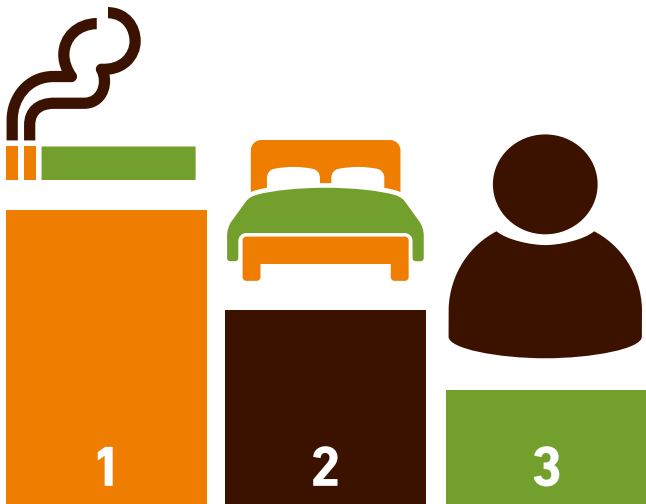
Vallend voorwerp:
boom

3

Verstikking:
rook

VITAAL EN BETROKKEN

TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL

Roken

16% rookt, vooral *lichamelijk werk hoger, lager dan gemiddeld 20%*

Onvoldoende slaap

19% krijgt onvoldoende slaap

Overgewicht

7% heeft ernstig overgewicht en **37%** matig overgewicht, **50+** vaker overgewicht

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=458)

BLIJ MET WERK

98% heeft werk dat past

93% vindt de sfeer goed op het werk

86% bevalt het werk goed *hoger dan gemiddeld 77%*

Bron: PMO 2012-2020 (n=427)

81%

ontvangt waardering van de leidinggevende

59%

geeft aan de leidinggevende motiveert

63%

ontvangt regelmatig feedback over prestaties van de leidinggevende

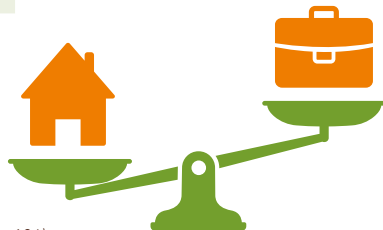

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=83)

WERK-PRIVÉ BALANS

77%

ervaart vaak tot altijd een goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=184)

Werknemers met vooral **mentaal werk** ervaren vaker een **slechte** balans

Werknemers met vooral **lichamelijk werk** ervaren vaker een **goede** balans

IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

65%

geeft aan **niet** voldoende te kunnen doorstromen binnen het bedrijf, *hoger dan gemiddeld 52%, 50+ hoger 77%*

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=184)

13%

verwacht het werk niet **zonder aanpassingen** de komende vijf jaar te kunnen uitvoeren, *55+ hoger 23%*

Bron: PMO 2012-2020 (n=343)

OPLEIDING/TRAINING

82%

krijgt de gelegenheid opleidingen te volgen

72%

is bekend met de opleidingsmogelijkheden binnen de eigen organisatie

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=83)

GESPREK OVER INZETBAARHEID

66%

had het afgelopen jaar een functioneringsgesprek. *Vooral mentaal werk hoger 77%*

86%

geeft aan dat leidinggevende de ontwikkeling ondersteunt

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=83)

PREVENTIE

219
bedrijven* zijn
gestart met de
RIE van Stigas

80%
van de bedrijven is
over de helft met de
inventarisatie

lager dan
gemiddeld
85%
agrarisch en
groen totaal

*Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas, maximaal 5 jaar oud (peildatum juni 2022)

Gezonde medewerkers zorgen voor gezonde bedrijven. En gezonde bedrijven maken een gezonde sector. Met een gemotiveerd en gespecialiseerd team, met brede kennis van de agrarische en groene sector, zet Stigas zich in voor een gezonde sector. Als sectorspecialist op het gebied van veiligheid, vitaliteit en het voorkomen van verzuim.

Zorgen voor een **veilige werkomgeving?** [Regel het met Stigas](#)
Zorgen voor **vitale medewerkers?** [Regel het met Stigas](#)
Zorgen voor **minder verzuim?** [Regel het met Stigas](#)

STIGAS, VOOR EEN GEZONDE SECTOR!

Bekijk ook de factsheets voor de sector agrarisch en groen totaal en voor de sectoren glastuinbouw, open teelten, dierhouderij, hoveniers en groenvoorziening en groen, grond en infrastructuur.

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: cijfers van Colland Arbeidsmarkt, verzuimcijfers van Stigas/Sazas, het Preventief Medisch Onderzoek (PMO 2012-2020), de Vitaliteitsscan werknemer (2011-2020), registratie dodelijke ongevallen (2013-2021) en de RIE van Stigas.

- De verzuimcijfers komen voor een groot deel voort uit de verzuimbegeleiding voor bedrijven die bij Sazas verzekerd zijn. Hierdoor kan de representativiteit per sector verschillen. Bedrijven die niet of elders verzekerd zijn, zijn niet meegenomen. Voor een vergelijking met Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS.
- Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers van PMO en de Vitaliteitsscan over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betrof geen representatieve steekproef.
- De cijfers over de RIE betreffen alleen de bedrijven die gebruikmaken van de RIE van Stigas. Bedrijven die gebruiken maken van een andere methodiek zijn hierin niet meegenomen.

Lees [hier](#) meer over de gebruikte bronnen.

Stigas

Stationsweg 1 | 3445 AA Woerden | 085 044 07 00
info@stigas.nl | www.stigas.nl

September 2022